

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи,
Олександр ЖИЛЬЦОВ
« 09/13/21 » 2021р.

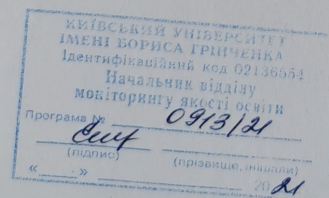

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЖИВОПИС

для студентів

спеціальності *022 Дизайн*
освітньо-професійної програми *Графічний дизайн*
освітньо-професійного ступеня *фаховий молодший бакалавр*

Розробник:

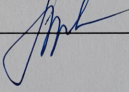
Білик Ярослав Сергійович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Білик Ярослав Сергійович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

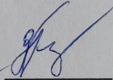
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

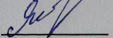
Протокол від 28 серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

04 вересня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р. протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна професійно-практична	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	5 /150	
Курс	2	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	3
Обсяг годин, в тому числі:	60	90
Аудиторні	28	42
Модульний контроль	4	6
Підготовка і складання підсумкового контролю	-	10
Самостійна робота	28	32
Форма семестрового контролю		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань, формування практичних навичок створення живописних композицій, авторських картин.

Завдання курсу: навчити студентів основам професійного живопису в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії живопису, особливостей його художньої мови, навчити практичних вмінь і навичок в роботі з різними живописними матеріалами.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК-2	Спроможність професійного спілкування в усній і письмовій формах державною мовою	1-7
ЗК-3	Здатність філософського осмислення дійсності, аналізу явищ соціокультурної складової розвитку суспільства	1-7
ЗК-7	Спроможність виявляти, ставити та вирішувати проблеми у процесі професійної діяльності; працювати в команді	1-7
ЗК-8	Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів професійної етики	1-7
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК-1	Застосування знань з національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини в професійній діяльності	1-5
ФК-3	Застосування знань з композиції та кольорознавства в процесі розв'язання професійних задач в галузі графічного дизайну	1-5
ФК-4	Застосування знань з пластичної анатомії в процесі зображення людини як в навчанні, так і в професійній діяльності	1-7
ФК-5	Уміння виконувати побудови проєкцій просторових форм на площині засобами креслення	1-7
ФК-8	Використання методів зображення об'єктів навколишнього середовища, живих та неживих предметів засобами рисунку і живопису	1-5
ФК-13	Уміння стилізувати живі та неживі об'єкти у відповідності до проєкту графічного дизайну	2-5
ФК-18	Володіння фаховою термінологією	1-7
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН-3	Усвідомлення відповідальності за якість виконуваних робіт, забезпечення виконання завдання на високому професійному рівні	2-7
ПРН-4	Здатність продукувати нестандартні ідеї, творчо підходити до виконання завдання в	2-7

	галузі графічного дизайну	
ПРН-5	Спроможність аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень	1-7
ПРН-11	Готовність презентувати результати роботи у професійному середовищі, розуміння етапів досягнення успіху в професійній кар'єрі	2-7
ПРН-15	Застосування знань з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконання їх у відповідних техніках та матеріалах	1-7
	Організація власної образотворчої діяльності, вибір типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості	1-6
	Здатність виконувати поставлені завдання зі втілення художнього задуму	1-6
	Опанування системою знань з основ теорії професійного живопису	1, 4
	Демонстрація нестереотипного художньо-образного мислення, уяви, спостережливості	1-6
	Спроможність оцінювати предмети та явища дійсності, їх взаємодію	2,3,5,6
	Уміння виконувати конструктивно-аналітичну побудову природи	2,3,5,6
	Здатність працювати в техніці акварельного живопису, виявляти тепло-холодні співвідношення природи	2,3,5,6
	Здатність стилізувати живі та неживі об'єкти у відповідності до поставленого завдання	с. о.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента повинні:

- організувати власну образотворчу діяльність, обирати типові методи та засоби виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості;
- сформувати наявність, якість та позитивна направленість мистецьких запитів, ціннісних критеріїв і смаків;
- сформувати наявність художнього сприйняття та оцінки художнього образу в творах мистецтва;

- сформувати нестереотипне художньо-образне мислення, уяву, художньо-образні якості зорового сприйняття та спостережливості тощо;
- вільне володіння знаннями та практичними навичками з предмету «Живопис» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- постановка задач професійного та особистісного розвитку, самоосвіта, планування підвищення особистої кваліфікації;
- виконання ескізів з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- мати здатність використовувати живописні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- вміти володіти класичними образотворчими та технічними прийомами, матеріалами та засобами;
- вміти визначати основні і додаткові кольори, їх залежність і взаємовплив як засіб для відтворення кольорової характеристики предметів в живопису;
- дотримання послідовності в роботі над зображенням та відтворюванням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- використовувати закони повітряної перспективи та усвідомлення логіки формотворення за допомогою світлотіні, кольору та його тепло-холодних властивостей;
- вміти створювати цілісний образ, розкривати основу сутності моделі за допомогою живописної плями при творчих робіт;
- мати технічну свободу і розкутість виконання за умовою міцної живописно-конструктивної побудови;
- пошук художніх специфічних засобів, нових образно-пластичних рішень для кожної конкретної художньої задачі.
- усвідомлювати відповідальності за якість виконуваних робіт, забезпечення виконання завдання на високому професійному рівні (ПРН-3 ОПП)
- здатні продукувати нестандартні ідеї, творчо підходити до виконання завдання в галузі графічного дизайну (ПРН-4 ОПП);
- застосовувати знання з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах (ПРН-15 ОПП);
- володіти базовими знаннями та методами організації проектно-графічного середовища, характеристиками матеріалів та інструментів, а також особливостями різних графічних засобів (ПРН-9 ОПП);
- застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу (ПРН-12 ОПП);

- застосовувати знання з основ композиції та кольорознавства в процесі розробки формальних площинних, об'ємних та просторових композицій і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах (ПРН-15 ОПШ).

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Усього	Лекцій	Практичних	Самостійна робота	Підг. і склад. підс. конт.
	1	2	3	4	5	7
Модуль 1 Живопис складних форм						
Змістовий модуль 1. Живопис з архітектурними елементами						
1.	Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів	4	4			
2.	Виконання натюрморту з симетричною розеткою.	20		10	10	
3.	Виконання натюрморту з асиметричною розеткою.	20		10	10	
4.	Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида.	27		12	15	
	Модульний контроль	4				
	Разом	75	4	32	35	
Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису						
5.	Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису	9	2		7	
6.	Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом	17		10	7	
	Виконання натюрморту з гіпсовою	15		8	7	

7.	обрубкою голови людини					
	Модульний контроль	4				
	Разом	45	2	18	11	10
	Разом за 1 семестр	75				
	Разом за 2 семестр	45				
	Усього годин	120*	6	50	56	

*із врахуванням МК 4 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Живопис складних форм

Змістовий модуль 1. Живопис з архітектурними елементами

Лекція 1. Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів (4 год.)

Історія виникнення і розвиток акварельного живопису. Основи живописного зображення. Природа світла і кольору. Основні властивості кольору. Світловий та кольоровий контрасти. Тепло-холодні співвідношення в живопису. Особливості сприйняття кольору. Основи повітряної перспективи. Лінійна перспектива та її значення в роботі над побудовою архітектурних елементів.

Основні поняття теми: живопис, акварель, перспектива, пропорції, колір, начерк, етюд. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 1. Виконання натюрморту з симетричною розеткою (10 год.)

Практична робота 2. Виконання натюрморту з асиметричною розеткою (10 год.)

Практична робота 3. Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида. (12 год.)

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Лекція 2. Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису (2 год.)

Значення рисунку та живопису анатомічних форм для майбутнього художника, дизайнера. Пропорції та канони в зображенні гіпсових анатомічних форм голови людини. Особливості кольорових співвідношень складних постановок. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису.

Основні поняття теми: живопис, акварель, техніка, лінійна перспектива, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 4. Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом (10 год.)

Практична робота 5. Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини (8 год.)

Плани практичних занять
Змістовий модуль 1. Живопис з архітектурними елементами

Практична робота 1. Виконання натюрморту з
симетричною розеткою (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 2. Виконання натюрморту з
асиметричною розеткою (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 3. Виконання натюрморту з частиною голови-очі
Давида. (12 год.)

План

1. Постановка натюрморту
2. Виконання підготовчих начерків
3. Вирішення формату та положення картинної площини
4. Компонування зображення на папері

5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Практична робота 4. Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом (10 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 - 10.с
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 5. Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини (8 год.)

План

1. Постановка натюрморту
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова натюрморту
 6. Тонове рішення натюрморту
 7. Кольорове рішення натюрморту засобами акварельного живопису
 8. Виявлення об'ємів предметів натюрморту
 9. Передача плановості натюрморту засобами живопису
 10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій.	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять.	1	16	16	9	9
Робота на практичному занятті	10	3	60	2	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	4	30	2	20
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			132		95
Максимальна кількість балів			227		
Розрахунок коефіцієнта			2,28		

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Живопис» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

6.2. Завдання для самостійної роботи

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється за 10-ти бальною шкалою.

Змістовий модуль 1. Живопис з архітектурними елементами

Самостійна робота 1. Виконання натюрморту з передачею фактури предметів (10 год.)

Самостійна робота 2. Живопис складного натюрморту (10 год.)

Самостійна робота 3. Виконання серії живописних етюдів частин

обличчя (15 год.)

Змістовий модуль 2. Анатомічні форми в живопису

Самостійна робота 4. Виконання серії етюдів портретів людей з натури (5 год.)

Самостійна робота 5. Стилізація аудиторного натюрморту (6 год.)

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма проведення: практична
Максимальна кількість балів: 25 балів

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	100-90	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» II курс

Разом 150 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 50 год., самостійна робота – 46 год., модульний контроль – 8 год., підготовка і складання підсумкового контролю – 10 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Живопис архітектурних елементів			Анатомічні форми в живопису		
Лекції	1			2		
Теми лекцій	Особливості в роботі над живописним зображенням архітектурних елементів			Методика роботи над зображенням анатомічних форм в живопису		
Теми практичних занять	Виконання натюрморту з симетричною розеткою Виконання	Виконання натюрморту з асиметричною розеткою Виконання натюрморту з частиною голови-очі Давида		Виконання натюрморту з анатомічною частиною голови людини – гіпсовим черепом	Виконання натюрморту з гіпсовою обрубкою голови людини	
Самостійна робота	Виконання натюрморту з передачею фактури предметів	Виконання серії живописних етюдів частин обличчя	Живопис інтер'єру кімнати	Виконання серії етюдів портретів людей з натури	Виконання автопортрету	Стилізація аудиторного натюрморту
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд			Підсумковий семестровий контроль – перегляд		
Підсумковий контроль						

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Шпак В.О. Основи живопису. Акварель. Навчальний посібник.- К., 2013
2. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої графії. – К., Вища школа, 2002.
3. Крижанівський В.В.Рисунок під час літньої практики. Навчальний посібник.- К., 2006.
4. Печенюк Т. Л. Кольорознавство. - К., Грані-Т, 2009.
5. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник.-К., Нітава, 2012.

Додаткова література:

1. Антонович Є.А., Василюшин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
2. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вишніця: Черемош, 2014
3. Гулей О.В. Декоративно-прикладне мистецтво: навчальний посібник. Суми: ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012.
4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник/ Т.М. Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.
5. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>